ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 1 października 1934

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6.50 zł.

Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 19 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 13**

Obwieszczenie Głównej Komisji Wyborczej do Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu.

Na podstawie art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o Izbach przemysłowo - handlowych (Dz. U. R. P. nr. 67, poz. 591) oraz § 15 statutu Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu (Monitor Polski nr. 169, poz. 335 z dnia 25 lipca 1928 r. oraz nr. 181 z dnia 9 sierpnia 1934 r., poz. 242) Główna Komisja Wyborcza do Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu odbędą się w **niedzielę, dnia 4 listopada 1934 r., w godzinach od 9-tej do 19-tej** w następujących lokalach Miejscowych Komisyj Wyborczych:

Obwód I — Poznań miasto i powiat: w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31, w gmachu Izby Przemysłowo - Handlowej.
Obwód II — powiat Chodzież, w Chodzieży, Ratusz.
Obwód III — powiat Czarnków: w Czarnkowie, Ratusz.
Obwód IV — Gniezno miasto i powiat: w Gnieźnie, Ratusz.
Obwód V — powiat Gostyń: w Gostyniu, ul. Kolejowa 2, lokal p. Władysława Jezierskiego.
Obwód VI — powiat Jarocin: w Jarocinie, Ratusz (Magistrat).
Obwód VII — powiat Kępno: w Kępnie, sala Rady Miejskiej.
Obwód VIII — powiat Kościan: w Kościanie, Hotel Wiktorja.
Obwód IX — powiat Krotoszyn: w Krotoszynie, Hotel Wielkopolski.
Obwód X — powiat Leszno: — w Lesznie, sala posiedzeń w Ratuszu.
Obwód XI — powiat Międzychód: w Międzychodzie, sala posiedzeń w Ratuszu.
Obwód XII — powat Mogilno: w Mogilnie, sala posiedzeń Rady Miejskiej.
Obwód XIII — powiat Nowy Tomyśl: w Nowym Tomyślu, Magistrat.
Obwód XIV — powiat Oborniki: w Obronikach, ul. Łukowska, „Hotel pod Orłem".
Obwód XV — powiat Ostrów: w Ostrowie, sala Rady Miejskiej.
Obwód XVI — powiat Rawicz: w Rawiczu, Ratusz.
Obwód XVII — powiat Śrem: w Śremie, sala posiedzeń Rady Miejskiej.
Obwód XVIII — powiat Środa: w Środzie, Hotel Hüttnera.
Obwód XIX — powiat Szamotuły: w Szamotułach, sala posiedzeń Rady Miejskiej.
Obwód XX — powiat Wągrówiec: w Wągrówcu, Magistrat.
Obwód XXI — powiat Wolsztyn: w Wolsztynie, sala posiedzeń Rady Miejskiej.
Obwód XXII — powiat Września: we Wrześni, Magistrat.
Obwód XXIII — powiat Żnin: w Żninie, sala posiedzeń Rady Miejskiej.

Wybory odbywać się będą na podstawie przepisów regulaminu wyborczego, stanowiącego część I statutu Izby, z którego wyjątki podaje się poniżej do publicznej wiadomości.

Skład Izby.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu składa się z 50 radców z wyboru i 5 radców, mianowanych przez Ministra Przemysłu i Handlu. Nadto w skład Izby może wejść w drodze kooptacji nie więcej, niż 5 radców.

Izba dzieli się na dwie sekcje: 1) przemysłową, 2) handlową. Każda sekcja składa się z 25 radców z wyboru.

Radcowie z wyboru powołani zostają do Izby w liczbie 20 w drodze wyboru przez ogół tych, którym przysługuje prawo wybierania, oraz w liczbie 30 w drodze wyborów przez zrzeszenia gospodarcze, wyznaczone przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Komisarza Wyborczego.

Radcowie Izby wybierani są do poszczególnych sekcyj.

Przy wyborach ogólnych uprawnieni do wybierania dzielą się odpowiednio do sekcyj Izby na dwie grupy wyborcze: przemysłową i handlową, przyczem każda z tych grup dzieli się na dwie kategorje wyborcze

W grupie przemysłowej pierwszą kategorję stanowią osoby i przedsiębiorstwa, obowiązane do nabycia świadectw przemysłowych I, II i III kat. dla przedsiębiorstw przemysłowych, drugą zaś — obowiązane do nabycia świadectw przemysłowych IV, V, VI, VII i VIII kat. dla przedsiębiorstw przemysłowych z wyłączeniem tych, które należą do przemysłu rzemieślniczego według przepisów rozporządzenia Prezydenta o prawie przemysłowem. W grupie handlowej pierwszą kategorję stanowią osoby i przedsiębiorstwa, obowiązane do nabycia świadectw przemysłowych I i II kat. dla przedsiębiorstw handlowych, drugą zaś — obowiązane do nabycia świadectw przemysłowych III i IV kategorji dla przedsiębiorstw handlowych, oraz świadectw przemysłowych I, II, III i IV kat. dla zajęć przemysłowych, z wyjątkiem komiwojażerów i ajentów ubezpieczeniowych zatrudnionych na podstawie umowy o najmie pracy.

W grupie przemysłowej pierwsza kategorja wybiera 4 radców, druga zaś kategorja wybiera 6 radców.

W grupie handlowej pierwsza kategorja wyborcza wybiera 6 radców, druga zaś kategorja 4 radców.

Prawo wybierania i wybieralności

Prawo wybierania przysługuje:

1) osobom fizycznym (bez różnicy płci), opłacającym świadectwa przemysłowe od posiadanych w okręgu Izby przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych, albo od uprawianych zawodowo i samoistnie w okręgu Izby osobistych zajęć przemysłowych;

2) osobom prawnym oraz spółkom, nieposiadającym osobowości prawnej, opłacającym świadectwa przemysłowe od posiadanych w okręgu Izby przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych;

3) przedsiębiorstwom przemysłowym lub handlowym państwowym, samorządowym i korporacyj publicznych, położonych w okręgu Izby i opłacającym świadectwa przemysłowe, a nieposiadającym osobowości prawnej;

4) osobom fizycznym i prawnym, oraz spółkom nieposiadającym osobowości prawnej, opłacającym świadectwa przemysłowe od posiadanych w okręgu Izby filji swych przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych, położonych poza okręgiem Izby.

Do przedsiębiorstw przemysłowych zalicza się wszelkie przedsiębiorstwa wymienione pod literą C część II taryfy załączonej do art 23 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu, podanem w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1932 r. (Dz. U. R. P. nr. 17, poz. 110) z wyjątkiem przedsiębiorstw, uznanych za przemysł rzemieślniczy według przepisów art. 142 i art. 143 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. nr. 59, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dna 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. nr. 40, poz. 350). Do przedsiębiorstw handlowych zalicza się wszelkie przedsiębiorstwa wymienione pod literą A i B część II taryfy załączonej do art. 23 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym w granicach kategoryj, wymienionych w § 7, ustęp drugi statutu Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu. Do zajęć wspomnianych w punkcie 1-szym ustępu 1-go statutu Izby zalicza się zajęcia przemysłowe, wymienione pod literą D część III tary-

fy, załączonej do art. 23 wyżej wymienionej ustawy, z wyjątkiem zajęć przemysłowych kategorji III, uprawianych na podstawie umowy o najmie pracy, oraz zajęć przemysłowych kategorji IV, uprawianych bez posiadania własnej stałej siedziby.

Każdej osobie fizycznej, spółce nieposiadającej osobowości prawnej, jakoteż każdemu przedsiębiorstwu, posiadającemu w myśl ustępu pierwszego, p. 3, prawo wybierania — przysługuje jeden głos.

Natomiast każdej uprawnionej do wybierania osobie **prawnej** przysługuje więcej, niż jeden głos, a mianowicie:

a) dwa głosy, jeżeli, należąc do grupy wyborczej handlowej, zatrudnia w zakładach, posiadających w okręgu Izby ponad 15 do 100 pracowników, należąc zaś do grupy wyborczej przemysłowej — ponad 50 do 100 pracowników;

b) trzy głosy bez względu na grupę wyborczą, jeżeli zatrudnia w posiadanych w okręgu Izby zakładach ponad 100 do 200 pracowników;

c) cztery głosy bez względu na grupę wyborczą, jeżeli zatrudnia w takichże zakładach ponad 200 do 300 pracowników;

d) pięć głosów bez względu na grupę wyborczą, jeżeli zatrudnia w takichże zakładach ponad 300 do 500 pracowników;

e) sześć głosów bez względu na grupę wyborczą, jeżeli zatrudnia w takichże zakładach ponad 500 do 1000 pracowników;

f) siedem głosów bez względu na grupę wyborczą, jeżeli zatrudnia w tychże zakładach ponad 1000 pracowników.

Ilość pracowników przyjęła Główna Komisja Wyborcza zgodnie ze stanem liczebnym ubezpieczonych na wypadek choroby w ubezpieczalniach społecznych okręgu Izby przy cukrowniach w dniu 1 listopada 1933 r., cegielniach 1 lipca 1934 r., pozostałych zakładach 2 stycznia 1934 r.

W razie wydzierżawienia przedsiębiorstwa, prawo wybierania przysługuje dzierżawcy. W razie prowadzenia przedsiębiorstwa przez pełnomocnika, prawo wybierania przysługuje właścicielowi lub pełnomocnikowi, stosownie do życzenia właściciela.

Jeżeli wyłącznymi właścicielami przedsiębiorstw, należących do osób fizycznych, są osoby, będące pod opieką lub kuratelą, prawo wybierania wykonywa kierownik przedsiębiorstwa.

W imieniu osób prawnych oraz spółek, niemających osobowości prawnej, może wykonać prawo wybierania którakolwiek z niżej wyszczególnionych dla każdego wypadku osób: w imieniu spółek akcyjnych — dyrektorowie i członkowie zarządu; w imieniu spółek akcyjno - komandytowych — zarządzający, osobiście odpowiedzialni spólnicy; w imieniu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością — kierownicy; w imieniu spółek jawnych — jawni spólnicy, niewyłączeni od zarządu; w im. spółek komandyt. — osobiście odpowiedzialni spólnicy; w imieniu spółdzielni — członkowie zarządu; w imieniu niewyszczególnionych osób prawnych — dyrektorowie zarządzający.

W imieniu przedsiębiorstw państwowych, samorządowych lub korporacyj publicznych, prawo wybierania wykonywa kierownik (dyrektor), a przy kierowaniu przedsiębiorstwem wspólnie przez kilka osób — którakolwiek z nich.

W imieniu filji przedsiębiorstw, posiadających główną siedzibę poza okręgiem Izby, prawo wybierania wykonywa kierownik filji.

Wszyscy wykonywujący we własnem lub cudzem imieniu czynne prawo wyborcze, powinni mieć ukończonych 25 lat życia, posiadać własnowolność i obywatelstwo polskie.

Prawo wybieralności posiada każdy, kto ukończył 30 rok życia i ma prawo wykonać w którejkolwiek grupie lub kategorji wyborczej prawo wybierania do Izby, przysługujące mu osobiście lub w imieniu cudzem.

Prawo wybierania i prawo wybieralności nie przysługuje: 1) upadłym dłużnikom (w czasie trwania upadłości); 2) osobom skazanym prawomocnie wyrokiem sądowym za przestępstwa, pociągające za sobą utratę prawa wybierania do Sejmu (na czas utraty tego prawa).

Listy wyborców.

Główna Komisja Wyborcza sporządza listę uprawnionych do głosowania odrębnie dla każdej grupy i kategorji wyborczej i podaje ją do publicznej wiadomości przez wyłożenie na przeciąg 14 dni, mianowicie od 26 września do 10 października 1934 r. włącznie w lokalach Miejscowych Komisyj Wyborczych, które są podane powyżej.

W czasie wyłożenia listy uprawnionych do głosowania każdy opłacający świadectwo przemysłowe, może wnieść do Miejscowej Komisji Wyborczej (pisemnie lub ustnie do protokółu) popartą odpowiedniemi dowodami reklamację, z powodu pominięcia na liście kogokolwiek z uprawnionych we własnem lub cudzem imieniu do głosowania, oraz przeciwko wpisaniu osoby nieuprawnionej.

Posiadający prawo wybierania w okręgu Izby więcej niż w jednej grupie lub kategorji wyborczej, ma prawo w czasie wyłożenia listy uprawnionych do głosowania powiadomić Miejscową lub Główną Komisję Wyborczą, do której z nich życzy sobie być zaliczonym.

Przedstawienie list kandydatów.

W obu kategorjach grupy przemysłowej i w obu kategorjach grupy handlowej wybory odbywają się według uprzednio zgłoszonych list kandydatów w trybie właściwym dla wyborów stosunkowych. Listy kandydatów na radców winny być zgłoszone na ręce Przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej w terminie od dnia 26 września do dnia 17 października 1934 r. godz. 15.

Listy kandydatów na radców z pierwszej kategorji wyborczej grupy przemysłowej powinny być podpisane conaj-

mniej przez 10 osób, wciągniętych na listę uprawnionych do głosowania w tej kategorji.

Listy kandydatów na radców z drugiej kategorji wyborczej grupy przemysłowej oraz pierwszej kategorji wyborczej grupy handlowej powinny być podpisane conajmniej przez 100 osób wciągniętych na listę uprawnionych do głosowania w danej kategorji wyborczej.

Listy kandydatów na radców z drugiej kategorji wyborczej grupy handlowej powinny być podpisane conajmniej przez 200 osób, wciągniętych na listę uprawnionych do głosowania w tej kategorji.

Prócz imienia i nazwiska podpisujący powinien podać miejsce zamieszkania, oraz dokładnie wymienić nabyte świadectwo przemysłowe.

Lista kandydatów powinna zawierać w pierwszej kategorji wyborczej grupy handlowej 12 nazwisk w drugiej kategorji wyborczej grupy handlowej 8 nazwisk; w pierwszej kategorji wyborczej grupy przemysłowej 8 nazwisk, w drugiej kategorji wyborczej grupy przemysłowej 12 nazwisk.

Kandydaci powinni posiadać prawo wybieralności.

W zgłoszonych listach należy podać nazwisko, imię, wiek, rodzaj posiadanego przedsiębiorstwa, lub rodzaj uprawianego zajęcia przemysłowego, albo rodzaj przedsiębiorstwa i zajmowanego w niem stanowiska, wreszcie miejsce zamieszkania kandydatów. Nazwiska kandydatów powinny być oznaczone kolejnemi numerami, poczynając od pierwszego w porządku pierwszeństwa do otrzymania mandatu.

Do listy kandydatów należy dołączyć oświadczenie każdego kandydata, stwierdzone podpisem:

a) że w stosunku do niego nie zachodzą okoliczności pozbawiające go prawa wybieralności;

b) że zgadza się na zgłoszenie swej kandydatury na danej liście.

Na liście kandydatów winien być wskazany jeden z podpisanych wyborców, jako mąż zaufania, którego zadaniem będzie dostarczenie Przewodniczącemu Głównej Komisji Wyborczej materjałów potrzebnych do badania list i usunięcia braków i uchybień w nich, jeżeli takie się okażą.

W razie zgłoszenia w danej kategorji wyborczej w podanym terminie jednej tylko ważnej listy kandydatów lub w razie uznania jednej tylko listy kandydatów za ważną — głosowanie nie odbywa się, kandydaci zaś tej listy uznani są za wybranych w kolejnym porządku na radców Izby i ich zastępców.

Głosowanie.

Głosowanie odbywa się we właściwej Miejscowej Komisji Wyborczej. Oddanie głosu może być uskutecznione od godziny 9-tej do 19-tej bez przerwy w dniu wyborów, t. j. w dn. 4 listopada 1934 r. W ciągu tego czasu powinni być stale obecni w lokalu, w którym się odbywa głosowanie, conajmniej 3 członkowie Miejscowej Komisji Wyborczej.

Przy czynności odbierania głosów przez Miejscową Komisję Wyborczą może być obecny przedstawiciel każdej z grup wyborców, które zgłosiły listy kandydatów. Przedstawiciel powinien mieć prawo głosowania do Izby i okazać przewodniczącemu Miejscowej Komisji Wyborczej imienne pismo delegacyjne, wydane przez męża zaufania listy.

Głosowanie jest tajne. Odbywa się ono za pomocą kart do głosowania.

Uprawieni do głosowania składają karty osobiście.

Każdy głosujący składa jedną kartę z wyjątkiem tych, którzy, głosując w imieniu osób prawnych, posiadających więcej niż jeden głos, składają ilość kart, odpowiadającą tej większej ilości głosów.

Karta powinna zawierać jedynie numer listy kandydatów, na którą głosujący oddaje swój głos.

Karta może być wypełniona bądź odręcznie, bądź sposobem mechanicznym, jako to: drukiem, pismem maszynowem i t. p.

Nieważne są:

1) karty do głosowania, włożone nie do urzędownie ostemplowanej koperty, lub włożone do koperty, oznaczonej znakiem odróżniającym;

2) karty do głosowania puste;

3) karty do głosowania użyte w sposób nieprzewidziany niniejszym regulaminem, np. zawierające podpis, dopisek lub zaopatrzone w znak odróżniający, za który nie uważa się jednak kropki po numerze;

4) karty do głosowania, zawierające inny numer, niż posiada którakolwiek z ważnych list lub numer nie dający się dokładnie stwierdzić.

Z kilku kart, znalezionych w jednej kopercie i zawierających te same numery, ważną jest jedna kartka, jeżeli zaś zawierają różne numery — są wszystkie nieważne.

Przystępując do głosowania, głosujący wymienia przy stole, przy którym urzęduje Miejscowa Komisja Wyborcza, swoje imię i nazwisko oraz rodzaj i kategorję opłacanego świadectwa przemysłowego, a jeżeli głosuje w cudzem imieniu, także osobę prawną, spółkę lub przedsiębiorstwo, w którego imieniu uprawniony jest do głosowania

Po stwierdzeniu, czy imię i nazwisko głosującego znajduje się we właściwym dlań dziale listy uprawnionych do głosowania i po stwierdzeniu tożsamości osoby głosującego, otrzymuje on odpowiednią do ilości posiadanych głosów ilość kopert do głosowania, ostemplowanych pieczęcią Głównej Komisji Wyborczej, poczem wkłada w każdą kopertę jedną kartę i wręcza członkowi Komisji Wyborczej, który wrzuca ją do właściwej urny wyborczej. Tożsamość głosujących stwierdza się na podstawie dowodu osobistego, paszportu zagranicznego lub innych analogicznych dokumentów, wreszcie na zasadzie oświadczenia jednego z członków Komisji Wyborczej.

Zarzuty przeciw ważności wyborów

Każdy uprawniony do głosowania może wnieść zarzuty przeciw ważności wyborów do Ministra Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Głównej Komisji Wyborczej w ciągu dni 14 od dnia ogłoszenia wyniku wyborów. Minister Przemysłu i Handlu może unieważnić wybory w całości lub w części jedynie z powodu uchybienia przepisom regulaminu wyborczego. Decyzja ta jest ostateczna. W razie unieważnienia należy równocześnie zarządzić nowe wybory, które powinny się odbyć w ciągu 6-ciu tygodni od daty zarządzenia, a to na podstawie tych samych list uprawnionych do głosowania i w trybie § 15—34 statutu Izby.

Główna Komisja Wyborcza
do Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu.
Komisarz Wyborczy:
(Dr. Fr. Hempowicz)
Naczelnik Wydziału Przemysłowego
Urzędu Wojewódzkiego.

Skarbowość.

Sprawa ulg przy wykupnie świadectw przemysłowych, a zwalczanie bezrobocia.

W sprawie powyższej Izba Przemysłowo - Handlowa w Łodzi rozpisala wśród Izb następującą ankietę:

Nawiązując do pisma z dnia 23 lipca br. L. 8769/34 w sprawie stosowania w praktyce okólnika Minister. Skarbu L. D. V. 54884/4/33 w przedmiocie ulg dla świadectw przemysłowych, w związku z akcją zwalczania bezrobocia zatrudniających zwiększoną ilość robotników, Izba dla celów orjentacyjnych komunikuje, iż według relacyj większości Izb okólnik ów stosowany jest nader nierównomiernie, obok bowiem sporadycznego przyznawania ulg przeważa praktyka odmownego załatwiania podań. Mimo tych ujemnych doświadczeń, jakie nastręcza sposób stosowania okólnika w praktyce, część Izb wypowiedziala się jednak przeciwko podjęciu kroków o całkowite uchylenie okólnika, motywując swoją opinję nietyle względami merytorycznemi, ile okolicznością, iż podobne ujęcie sprawy mogłoby być uważane za akt natury demonstracyjnej.

Izba nie podziela wprawdzie tego poglądu, gdyż całkowite uchylenie okólnika przedstawiałoby przynajmniej tę korzyść, iż część firm nie pozostawałaby pod błędnem mniemaniem, iż może się ubiegać o ulgę, wobec czego w wypadku istniejącej potrzeby zwiększenia stanu załogi odrazu powzięłaby tę decyzję zamiast — jak dzieje się to obecnie — czekać na załatwienie podania. Ponieważ w międzyczasie przeważnie odpada okoliczność, która stanowić mogła impuls dla powiększenia owej załogi, w efekcie końcowym przy obecnym systemie nietylko nie zyskuje niczego przedsiębiorca, lecz tracą również rzesze robotnicze oraz Skarb, odpada bowiem możłwości ewentl. zwiększenia obrotów a w ślad za niemi idących wpływów z podatku obrotowego i dochodowego.

Przed podjęciem kroków w tej sprawie Izba pragnie jednak ustalić, czy i w jakiej mierze ewent. nie byłoby możliwe i aktualne takie zmodyfikowanie okólnika, by przewidziane w nim ulgi mogły być stosowane automatycznie, a to w zakresie faktycznie uzasadnionym względami gospodarczemi i nienarażającemi Skarbu na zbyt wielki ubytek wpływów. Dlatego też Izba uprasza o ustosunkowanie się do poniższych propozycyj, które w chwili obecnej wysuwa wyłącznie w charakterze dyskusyjnym nadmieniając, iż własną swą opinję skonkretyzuje dopiero po zapoznaniu się z wynikami niniejszej ankiety.

1) Czy nie należałoby systemu udzielania ulg oprzeć na takiej zasadzie, aby podania o zezwolenie na zatrudnienie większej ilości robotników wogóle nie było wymagane (automatyczne przeklasyfikowanie dokonywane przez samego płatnika) z tem, iż dopuszczalne byłoby przekroczenie ilości robotników ponad normę wykupionego świadectwa przemysłowego, o ile przekroczenie owo mieści się w ramach 25% (lub innego procentu) podstawowej liczby robotników i nie przekracza 3-ch miesięcy w ciągu roku. Równocześnie wyłania się kwestja, czy z prawa owego przeklasyfikowania korzystać winny tylko poszczególne kategorje przedsiębiorstw, w szczególności wykupujących świadectwa niższych kategoryj i czy ulgi tej nie należałoby zastrzec wyłącznie na rzecz podatników, prowadzących prawidłowe książki handlowe, by pośrednio nie ułatwiać unikania obowiązku prowadzenia ksiąg wskutek zaszeregowania do niższej kategorji.

2) Negując powyższy sposób rozwiązania sprawy — czy nie należałoby ewent. prawa ulgowego przeklasyfikowania również bez podań i automatycznie przyznać wyłącznie przedsiębiorstwom, które w potocznem rozumieniu uważać można za ekonomicznie słabsze, gdyż w poprzedzającym roku podatkowym nie osiągnęły obrotu w określonej wysokości. W potakującym wypadku należałoby zarówno określić kategorję świadectwa jako też osobno ustalić dla każdej kategorji normę minimalnego obrotu, uzasadniającego prawo przeklasyfikowania. Również i przy takim rozwiązaniu sprawy wyłania się jednak kwestja, czy nie powinno się ulgi przyznać tylko przedsiębiorstwom, prowadzącym prawidłowe książki, co zkolei ułatwiłoby kontrolę, czy w wyniku zwiększenia stanu załogi i produkcji rzeczywiście nie zwiększyły się podstawy wymiaru podatku przemysłowego od obrotu.

3) O ile odrzuci się również koncepcję ad 2), wchodziłaby w grę modyfikacja dotychczasowego okólnika wzgl. poprzednio obowiązującego, przyczem zdaniem Izby pożądane byłoby ustosunkowanie się do kwestji, czy jeśli zachowa się system indywidualnych podań nie należałoby tak ustalić objektywnych wymogów, warunkujących uzyskanie ulgi, by podania w własnym zakresie załatwiać mogły władze podatkowe I instancji. Pozatem ze względu na okoliczność, iż okólnik podyktowany jest także względami socjalnemi (moment zwalczania bezrobocia), otwarta jest kwestja czy nie możnaby recypować obowiązującej zasady, przewidującej współudział inspektorów pracy jako czynników, które swojemi zaświadczeniami mogliby ułatwić władzom skarbowym powzięcie decyzji.

4) Wreszcie Izba uważałaby za celowe ustosunkowanie się do zasadniczej tezy, czy zmodyfikowany okólnik w dalszym ciągu powinien pozbawiać prawa korzystania z ulgi podatników, którzy sezonowo zwiększają stan załogi, czy też w przeciwstawieniu do tejże zasady nie należołoby prawa ulgowego przeklasyfikowania przyznać również przedsiębiorstwom, u których fluktuacje w stanie załogi posiadają charakter sezonowy. Dla orjentacji Izba nadmienia, iż w poprzednim okresie, gdy sprawa zasad okólnika była przedmiotem wymiany zdań w łonie Związku Izb, poszczególne Izby

wyraźnie prosiły o przyznanie ulg przedsiębiorstwom o sezonowym charakterze.

Komunikując powyższe uwagi, Izba oczywiście uznaniu Panów pozostawia ponadto zgłoszenie propozycyj, przekraczających ramy powyższych dyskusyjnie wysuniętych wniosków.

Na ankietę powyższą Związek Fabrykantów w Poznaniu odpowiedział jak następuje:

Inicjatywa Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi idąca w kierunku podjęcia starań o odpowiednie zmodyfikowanie i urealnienie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 29-go grudnia 1933 r. L. dz. V. 54884/4/33 jest zdaniem Związku bardzo szczęśliwa i godna usilnego poparcia.

Jeżeli chodzi o tutejszy teren Izby Skarbowej, to jak Związkowi na podstawie licznych wypadków wiadomo, ustaliła się praktyka odmownego załatwiania podań o ulgę i nie słyszeliśmy ani o jednym bodaj przypadku, aby Izba Skarbowa zwolniła jakiekolwiek przedsiębiorstwo — choć były po temu odpowiednie warunki — od dopłaty do ceny wyższej kategorji świadectwa przemysłowego w wypadku nieznacznego choćby powiększenia ze względu na akcję zwalczania bezrobocia, stanu załogi robotniczej — Cytowany zatem okólnik jest fikcją, stwarza pozory jakichś ulg, dezorjentuje przemysł i gdyby Ministerstwo Skarbu nie chciało zgodzić się na odpowiednią modyfikację, przyłączamy się raczej do stanowiska Izby Łódzkiej, że okólnik ten należałoby całkowicie uchylić.

Jeżeli chodzi o odpowiednią modyfikację wspomnianego okólnika, to Związek wypowiada się za modyfikacją wymienioną pod punktem 1 schematu ankiety Izby Łódzkiej, a w szczególności, aby nie było wymagane podanie o zezwolenie na zatrudnianie większej ilości robotników, a zwykłe tylko uwiadomienie urzędu skarbowego o powiększeniu stanu załogi, aby dopuszczalne było przekroczenie ilości robotników ponad normę wykupionego świadectwa przemysłowego kateg. VIII, VII i VI w wysokości 30%, — kateg. V w wysokości 25%, kategorji zaś IV, III i II w wysokości 15% podstawowej liczby robotników, aby dalej zatrudnienie ilości robotników ponad normę wykupionego świadectwa przemysłowego nie przekraczało 3-ch miesięcy jednorazowo lub sumując wszystkie wypadki w ciągu roku, i wreszcie aby z ulgi tej mogli korzystać wyłącznie płatnicy prowadzący prawidłowe książki handlowe bez rozróżniania takich, którzy sezonowo zwiększają stan załogi a takich, którzy pracują w ciągu całego roku normalnie.

Krótkie uzasadnienie naszych postulatów jest następujące:

1. Uzyskiwanie ulg bez podania.

Warunek składania podań ma ten skutek, że albo płatnik czeka miesiącami na załatwienie podania nie odważając się jednak na zwiększenie zatrudnienia, a w międzyczasie odpada okoliczność, która stanowić mogła impuls dla powiększenia owej załogi, albo też równocześnie ze złożeniem podania powiększa załogę i wtedy naraża się na sankcję karne, albowiem jak to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 kwietnia 1932 r. II K. 4207/32 oraz Najwyższy Trybunał Administracyjny w sprawie L. rej. 10765/31 z dnia 18 października 1933 r. zgodnie wyjaśniły, prośba płatnika o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa na zasadzie świadectwa niższej kategorji jest do czasu jej rozstrzygnięcia pod wszelkiemi względami bezskuteczna i nie zwalnia podatnika od obowiązku wykupienia w terminie ustawowym właściwego świadectwa przemysłowego, co i nie chroni go przed skutkami karnemi z art. 98 ustawy o podatku przemysłowym w razie niewykupienia właściwego świadectwa w terminie.

O ile zaś płatnik postąpi w myśl powołanych wyżej wyroków i równocześnie ze złożeniem podania uiści dopłatę, władze skarbowe wychodząc wyłącznie z profiskalnego widocznie założenia prośbie podatnika z reguły odmawiają, uważając widocznie, że skoro podatnik dopłatę już uiścił, to znaczy, że był w stanie i mógł był zapłacić.

Wytwarza się więc błędne koło. Ostateczną zaś konsekwencją obecnego systemu jest to, że podatnik dla którego niejednokrotnie ewent. korzyści z nieznacznego powiększenia załogi robotniczej nie stoją w odpowiednim stosunku do obciążenia wynikającego z obowiązku dopłaty do ceny wyższej kategorji świadectwa, jak to naprzykład ma miejsce przy przekroczeniu V-ej kategorji świadectwa, rezygnuje wogóle z przyjęcia choćby najmniejszej ilości „nadkontyngentowych" robotników, przez co nietylko, że on sam traci, ale traci Skarb Państwa możliwą nadwyżkę z podatków obrotowego i dochodowego, a taksamo odpada możliwość zatrudnienia bezrobotnych, do czego Rząd przykłada w innych wypadkach tak wielką wagę. Jeżeli intencje okólnika mają być szczere, jeżeli postanowienia okólnika tego mają rzeczywiście na celu zwalczanie bezrobocia, to akcję zwalczania tej choroby społecznej nie należy krępować drogą podań załatwianych przez władze skarbowe na podstawie swobodnego uznania. Wystarczyć winno tylko zwykłe doniesienie, aby władze skarbowe nie czekając normalnych lustracyj miały możność doraźnie stwierdzić, że przekroczenie stanu zatrudnienia mieści się w ramach dozwolonej dla odnośnej kategorji świadectwa przemysłowego nadwyżki i że powiększenie stanu zatrudnienia nie przekroczyło dozwolonego czasokresu.

2. Przekroczenie stanu zatrudnienia ponad normę wykupionego świadectwa przemysłowego kateg. VIII, VII i VI w wysokości 30%, kateg. V — w wysokości 25%, kategorji zaś IV, III i II w wysokości 15% podstawowej liczby robotników.

Propozycja nasza zróżniczkowania dozwolonej nadwyżki zatrudnienia wychodzi z podwójnych zasad Wyższą procentualnie nadwyżkę proponujemy przy niższych kategorjach tańszych jak wiadomo świadectw, albowiem chodzi tu przeważnie o przedsiębiorstwa ekonomicznie słabsze z drugiej zaś strony takie postawienie kwestji nie naraża Skarbu Państwa na zbyt wielki ubytek wpływów. Propozycja nasza uzasadniona jest pozatem i tem jeszcze, że pierwsze cztery kategorje najniższych świadectw przemysłowych (VIII, VII, VI, V) uprawniają do zatrudniania stosunkowo niewielkiej liczby robotników. Szczególnie rażącą jest rozpiętość zarówno w cenie świadectw jak i w stanie zatrudnienia między kategorją IV i V-tą. Cena za świadectwo V-ej kateg. 340 zł., za świadectwo IV kat. — 1020 zł., podstawowa liczba robotników przy kategorji V-ej do 25, przy kategorji IV-ej — do 200! Rozpiętość cen za świadectwa wyższych kategorji nie jest już tak znaczna i dopuszczalna wysokość zatrudnienia jest stosunkowo tak duża, że proponowana nadwyżka 15% wydaje się być dostateczną.

3. Czasokres 3-ch miesięcy.

Dopuszczalne przekroczenie stanu zatrudnienia winno być dozwolone w czasokresie stosunkowo niedługim — proponujemy 3 miesiące — z tem, że uwzględniając fluktuację stanu zatrudnienia, uwarunkowaną zazwyczaj stanem zamówień, winno się dozwolić na sumowanie w okres 3-ch miesięcy krótszych okresów zatrudnienia na przestrzeni całego roku. Niema bowiem zdaniem naszem powodu, aby gorzej traktować takie przedsiębiorstwo, które kilka choćby razy na krótki czas powieksza stan swego zatrudnienia, od przedsiębiorstwa, które powiększy swoją załogę jednorazowo na przeciąg trzech miesięcy.

4. Przeklasyfikowanie dopuszczalne tylko dla płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Ponieważ ulga z omawianego okólnika jest niewątpliwie pewnym przywilejem, dlatego słusznem jest, aby warunkiem korzystania z tej ulgi było prowadzenie prawidłowych ksiąg handlowych. O b o w i ą z e k prowadzenia prawidłowych książek handlowych zastrzeżony jest tylko dla przedsiębiorstw

posiadających pierwsze pięć kategoryj świadectw przemysłowych i dlatego zaszeregowanie przedsiębiorstwa do niższej kategorji mogłoby pośrednio ułatwiać unikanie obowiązku prowadzenia ksiąg, o ileby się nie ustanowiło warunku ich prowadzenia. Wreszcie za ustanowieniem warunku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych przemawia również wzgląd na konieczność wyeliminowania z pod zakresu omawianych ulg t. zw. przemysłu anonimowego.

5. Przedsiębiorstwa o sezonowem napięciu zatrudnienia i przedsiębiorstwa pracujące normalnie.

Dotychczasowe wyłączenie z zakresu ulg przy wykupnie świadectw przemysłowych, przedsiębiorstw, które sezonowo zwiększają stan załogi robotniczej, jest zdaniem naszem niesłuszne, pojęcie sezonowości jest pojęciem bardzo rozciągłem i względnem i niema bodaj przemysłu, któryby nie miał na przestrzeni całego roku pewnego napięcia o charakterze mniej lub więcej sezonowem. Sam wzgląd na to, że przedsiębiorstwa sezonowe są w stanie wchłonąć znaczne rzesze bezrobotnych powinien być zasadniczo decydującym dla przyznania również i im omawianych ulg. Sezon wreszcie w niektórych przemysłach trwa tak krótko, że niema w istocie powodu, aby traktować je gorzej od przedsiębiorstw pracujących normalnie. Z charakterem wreszcie przedsiębiorstwa sezonowego związany jest fakt, że zwiększone w sezonie obroty, czy wytwórczość mają następnie za zadanie alimentować przedsiębiorstwo w ciągu całego roku, zatem uzyskane w sezonie nadwyżki równoważą tylko w istocie straty, powstałe w okresie martwym, w którym następuje też i zazwyczaj zmniejszenie załogi robotniczej poniżej normy wykupionego świadectwa przemysłowego. Ustanowienie warunku, że dopuszczalna nadwyżka stanu zatrudnienia może obracać się tylko w ramach pewnego niewysokiego procentu podstawowej liczby robotników, przewidzianej dla wykupionego świadectwa przemysłowego (ulgi powyższe mogą zatem być udzielane najwyżej w granicach jednej kategorji świadectw przemysłowych) stanowi dostateczny hamulec przed nadużywaniem omawianych ulg przez przemysły sezonowe, z drugiej zaś strony chroni Skarb Państwa przed znaczniejszym ubytkiem wpływów.

Opowiadając się za pierwszą tezą temsamem odrzucamy koncepcje wymienione pod punktem drugim i trzecim ankiety Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi. Jeżeli bowiem chodzi o koncepcję drugą, to nie uważamy za słuszne, aby prawo ulgowego przeklasyfikowania przyznać wyłącznie przedsiębiorstwom ekonomicznie słabszym, już choćby z tego powodu, że pojęcie przedsiębiorstw ekonomicznie słabszych jest w dzisiejszych warunkach względne i niekoniecznie zależne od niższej kategorji świadectwa czy obrotów, że intencją okólnika jest zwalczanie bezrobocia, a przedsiębiorstwa ekonomicznie słabe niewielkie stosunkowo mogą wchłonąć ilości bezrobotnych i wreszcie, że przyznanie tych ulg przedsiębiorstwom ekonomicznie słabszym pośrednio stwarza konkurencję dla przedsiębiorstw pozostałych. Dlatego też zdaniem naszem niesłusznem i godzącem w większy przemysł było przyznanie ulg przy nabywaniu świadectw w poprzednich latach przedsiębiorstwom zaliczonym do świadectw przemysłowych od czwartej do ósmej kategorji.

Ulgi, zdaniem naszem powyższe, powinny być traktowane wogóle jako swego rodzaju premja za zwalczanie bezrobocia, premja którą powinno kłaść się na szalę, tych wszystkich korzyści jakie dla całości gospodarstwa społecznego daje zatrudnienie bezrobotnych i zwiększenie obrotów.

Koncepcja wymieniona pod punktem trzecim ankiety Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi nie odpowiada nam zasadniczo ze względu na utrzymanie systemu indywidualnych podań, a modyfikacja tego systemu polegająca na przekazaniu decyzji władzom podatkowym I instancji przy współudziale inspektorów pracy sprawę niewiele zmienia i nie usuwa najgorszego czynnika, jakiem bezwątpienia jest swobodne uznanie przy z drugiej strony fiskalnem nastawieniu władz skarbowych. Zresztą o ile chodzi o inspektorów pracy, to ci kierując się w pierwszym rzędzie względami socjalnemi zaświadczeń z reguły nie odmawiają, owszem, jak praktyka wykazała zaświadczenia takie udzielali i chętnie wobec władz skarbowych podania przedsiębiorstw popierali.

Wydaje się zatem, że współudział organów inspekcji pracy do sprawy niczego nie wnosi, a przyczynia się tylko do przewlekania.

Wejście w życie nowej ordynacji podatkowej.

Z dniem 1 października 1934 r. wchodzi w życie nowa ordynacja podatkowa, której zasady omawialiśmy już wielokrotnie na łamach naszego czasopisma, ogłoszona w tegorocznym Nr. 39 Dziennika Ustaw. Ordynacja jest niejako procedurą podatkową, i przypominamy — dotyczy podatków państwowych: gruntowego, od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich, od lokali, od placów budowlanych, od energji elektrycznej, przemysłowego, dochodowego, nadzwyczajnego od niektórych zajęć zawodowych, wojskowego, pobieranego w postaci dodatku do podatku dochodowego, od kapitałów i rent, wreszcie dotyczy również tych dodatków państwowych i samorządowych, które są pobierane wraz z powyższemi podatkami.

Rozporządzenia wykonawcze do ordynacji podatkowej.

Rozporządzenia wykonawcze do ustawy o ordynacji podatkowej zostały już opracowane. Precyzują one tok postępowania władz skarbowych przy wszelkich czynnościach, związanych z wymiarem podatków. Rozporządzenia te wobec znacznej rozciągłości dziedziny, jaką normuje nowy kodeks formalny przepisów podatkowych, są obszerne. Zasadniczo rozporządzenie wykonawcze obejmuje 124 paragrafy, przyczem posiadać będzie około 20 wzorów podań, skarg odwoławczych itp.

Rozporządzenia wykonawcze do ustawy o ordynacji podatkowej wprowadzą w praktyce w życie tę ordynację, ujednostajniającą formalne przepisy podatkowe.

Rozporządzenia wykonawcze niebawem mają być podpisane przez Ministra Skarbu. Wobec wejścia w życie ustawy o ordynacji podatkowej z dn. 1 października r. b. ogłoszenia rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy oczekiwać należy przed tym terminem.

Komisja odwoławcza przy Ministerstwie Skarbu.

W związku z przewidzianą instancją odwoławczą od wymiaru podatków przy Ministerstwie Skarbu w nowej ustawie o ordynacji podatkowej, rozpoczęły się w Departamencie Podatkowym Ministerstwa Skarbu prace nad zorganizowaniem specjalnej komisji odwoławczej. Komisja ta rozpocząć ma swoje czynności z dniem 1 października br. tj. z dniem wejścia w życie przepisów nowej ordynacji podatkowej.

Nowe urządzenia — potrącalność z dochodu tego rodzaju wydatków.

Wydatki na nowe urządzenia potrzebne do zastąpienia urządzeń zużytych, nadają się z mocy art. 6 i 21 ustawy o podatku dochodowym do potrącenia z przychodów przy wymiarze podatku dla osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe o tyle tylko, o ile przewyższają wartość, względnie część wartości starego urządzenia, zamortyzowaną przez dokonane uprzednio, prawidłowe odpisanie na zużycie (Wyrok N. T. A. z 17. I. 1934 r. L. Rej. 548/31).

W praktyce podatkowej niekiedy dotychczas zachodzą wypadki, że cały wydatek na nowe urządzenia, potrzebne do zastąpienia starych zużytych, bywa traktowany jako inwestycyjny, od przychodu niepotrącalny nawet w tej części, która przewyższa wartości całego, wzgl. części starego urządzenia, zamortyzowaną przez uprzednie prawidłowe odpisanie na zużycie.

Bonifikaty (rabaty).

Jeżeli przedsiębiorstwo przyznaje odbiorcom określone procentowe zniżki (rabaty) od podstawowej ceny w zależności od ilości pobranego towaru, to obrót podatkowy stanowi jedynie przychód brutto po strąceniu rabatów, przyczem bez znaczenia jest okoliczność, że wysokość tego przychodu może być ustalona dopiero po upływie okresu podatkowego i że rabaty są przyznawane nie przez przedsiębiorstwo bezpośrednio, lecz przez jego biuro sprzedaży, jak również obojętnem jest, na jakich zasadach jest oparte obliczenie tych rabatów. (Wyrok N. T. A. z dn. 23 marca 1933 r. L. Rej. 9838/30).

W uzasadnieniu wyroku Trybunał, powołując się na art. 5 ust. 1 punkt 7 i ustęp końcowy Ustawy o pod. przem. twierdzi, że za obrót podatkowy uważa się ekwiwalent należny sprzedającemu z tytułu dokonanych tranzakcyj, który powinien być obliczony po uwzględnieniu udzielonych bonifikat - rabatów. Zarazem Trybunał powołuje się na wyrok swój z dn. 26. IX. 1930 r. L. Rej. 3987/28) w sprawie Towarzystwa Elektryczności w Warszawie, w którym ustalił, że w wypadku, gdy przedsiębiorca z mocy umowy przyznaje odbiorcom określone procentowe zniżki (rabaty) w zależności od ilości pobranego towaru, to obrotem podatkowym jest przychód po strąceniu rabatów, bez względu na to, że wysokość tego przychodu nie może być ustalona inaczej, jak po upływie okresu obliczeniowego.

Z powyższego wynikałoby, że Trybunał wbrew swoim wyrokom z dn. 30. V. 1928 r. L. Rej. 1003/26 i z dn. 15. V. 1928 r. L. Rej. 2773/28, obecnie jest zdania, że bonifikata (rabat) jest potrącalna z obrotu nawet w wypadku udzielenia jej nie w tym roku podatkowym, w którym zawarto samą tranzakcję byleby tylko można było ją obliczyć i potrącić z obrotu roku dokonania tranzakcji. Wyrok ten stoi na stanowisku innem, niż § 33 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o p. p. p.

Transport.

Wzrost przewozów kolejowych.

Poważny wzrost przewozów kolejowych dokonał się w II kwartale br., przyczem przewozy te osiągnęły 12,1 milj. ton, czyli były prawie o 2 milj. ton większe, niż w II kwartale 1933 r., a o 1 milj. ton większe niż w II kwartale 1932 r. Zwyżkę ilościowo największą wykazuje rubryka „pozostałe towary", a więc artykuły niemasowe, czyli, że najcenniejsze. Z kolei poważną zwyżkę wykazują przewozy węgla, kamieni, drzewa, cementu i wapna, wyrobów ceramicznych, żelaza i wyrobów żelaznych itd.

Handel zagraniczny.

W sprawie odzyskania zamrożonych należności zagranicznych.

W sprawie odzyskania zamrożonych należności zagranicznych, które to należności wskutek trudności płatniczych szeregu państw, jak np. Niemcy, Rumunja itd. sięgają obecnie conajmniej kilkunastu miljonów złotych, podajemy w załączeniu bardzo ważną ankietę, rozpisaną w tej sprawie przez Biuro Traktatowe — z zaleceniem z naszej strony, by wszystkie zainteresowane firmy według podanego schematu nadesłały odwrotnie do Związku Fabrykantów wymagane dane.

W toku prac nad odzyskaniem zamrożonych należności zagranicznych oraz w związku z trudnościami w otrzymaniu zapłaty za eksportowane towary do państw reglamentujących obrót dewizowy, Rada Traktatowa uprzejmie prosi WPanów o nadesłanie do Sekretarjatu Izby (Warszawa, Czackiego 12) najpóźniej do dnia 30 b. m. danych, dotyczących nieodzyskanych przez Nich należności.

W odpowiedzi należy podać dokładnie dla każdego kraju osobno:

a) datę płatności,

b) dotychczas nieodzyskaną sumę,

c) rodzaj waluty,

d) miejsce zamrożenia (firma odbiorcza, bank prywatny lub państwowy, komisja dewizowa itp),

e) rodzaj towaru eksportowanego, którego dotyczy zamrożona należność.

Powyższe dane należy zgłaszać według poniższego schematu.

Schemat.

Kraj	Data płatności	Suma	Waluta	Miejsce zamrożenia	Rodzaj towaru
Urugwaj	25. III. 32.	3.000	$	Bank Emisyjny	Biel cynkowa
Danja	10. XI. 33.	2.500	£	F-a Cook Ltd.	Naczynia emaljowane

Poparcie finansowe eksportu i produkcji eksportowej przemysłu drobnego i średniego.

Na terenie Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie dochodzi ostatecznie do skutku utworzenie Powierniczego Towarzystwa Eksportowego dla ułatwienia finansowania eksportu oraz produkcji na eksport przemysłu średniego i drobnego. Jest to realizacja zasadniczej koncepcji Dr. Battaglii, wysuniętej w Radzie Państwowego Instytutu Eksportowego przed 7 laty, a następnie w odmiennej postaci ponowionej w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie przed półtora rokiem.

W komisji fachowej zostały uzgodnione już wszystkie szczegóły organizacyjne, jak i zasady działalności Towarzystwa, przyczem w opracowaniu brali udział reprezentanci kilku poważnych banków prywatnych oraz także Dyrektor Banku Polskiego, p. Karpiński. W najbliższych dniach cały projekt przejdzie przez Prezydjum Izby i prawdopodobnie będzie bezzwłocznie zrealizowany. Ministerstwo przemysłu i Handlu udzieliło temu projektowi zasadniczej aprobaty i pozwoliło użyć z izbowego Funduszu Eksportowego kwotę 100.000 zł. jako początkowy fundusz gwarancyjny dla nowego Towarzystwa, co mu umożliwi pomoc gwarancyjną w stosunku do banków prywatnych, finansujących produkcję eksportową i eksport narazie do wysokości 400.000 zł. O ile pierwsze doświadczenia poczynione z Towarzystwem będą korzystne, istnieje pewność powiększenia wspomnianego funduszu gwarancyjnego w miarę wzrostu obrotów. Ministerstwo Przemysłu i Handlu przeznaczyło także pewną kwotę na koszta organizacji Towarzystwa.

Jedną z ważniejszych funkcyj Towarzystwa będzie ścisła kontrola fachowa nad produkcją eksportową w tych wypadkach, w których Towarzystwo będzie dawało gwarancję na kredyt, udzielony przez bank, co może mieć doniosłe znaczenie dla ulepszenia jakościowego naszego eksportu z danego zakresu.

Bank Polski bardzo życzliwie odnosi się do wspomnianej koncepcji i jest gotów bankom, finansującym produkcję eksportową i eksport za gwarancją Eksportowego Towarzystwa-Powierniczego ułatwiać uzyskanie z Banku Polsk. kredytów akceptacyjnych (według nowego typu), które niedawno zostały wprowadzone w życie.

Działalność Eksportowego Towarzystwa Powierniczego może przynieść także pośrednio obniżenie kosztów procentów od kapitałów, któreto kapitały drobny eksport musi obecnie opłacać u prywatnych kapitalistów.

Przydział dewiz na cele eksportu w Niemczech.

Jak wiadomo, został w Niemczech wprowadzony nowy system regulowania importu i przydziału dewiz na pokrycie należności z tytułu dostaw towarów zagranicznych. Należy zaznaczyć, że jedyną gwarancją uzyskania przydziału dewiz za dostarczony towar jest uprzednie uzyskanie przez firmę importową niemiecką pozwolenia dewizowego, wystawionego przez urzędy kontroli (Ueberwachungstellen), które wraz z poświadczeniem urzędu celnego o dokonaniu odprawy celnej stanowi niezawodną podstawę uzyskania przydziału dewiz. Formularze na wnioski o uzyskanie dewiz będą otrzymywały firmy importowe niemieckie dopiero od dnia 19 września b. r. w Izbach przemysłowo - Handlowych. Pozwolenia wydawane są na ściśle określoną tranzakcję. Import towarów, nie mających pozwoleń dewzowych, nie jest zabroniony, jednak nie daje on żadnej gwarancji, że importer niemiecki uzyska dewizy na pokrycie powstałej wobec firmy zagranicznej należności. Zawieranie tranzakcyj kompensacyjnych wymaga również, według ostatnich przepisów dewizowych niemieckich, pozwolenia urzędów kontroli lub Centrali Dewizowej w Niemczech.

Prawo.

W sprawie projektu ustawy o upadłościach oraz o zapobieganiu upadłościom.

Komisja Kodyfikacyjna zakończyła przed kilkunastu dniami swoje odnośne prace i zmienione projekty pod zmienioną nazwą, a mianowicie jako a) projekt postępowania układowego, i b) projekt prawa upadłościowego, przesłała Ministerstwu Sprawiedliwości. Ministerstwo Sprawiedliwości w dniu 15-go m. b. przesłało odnośne projekty wszystkim zainteresowanym Ministerstwom do ostatecznego uzgodnienia. O ile Ministerstwa te przedłożą co do obu projektów jakiekolwiek uwagi, to Ministerstwo Sprawiedliwości zwoła Komisję Międzyministerjalną i na tej Komisji w przyśpieszonem tempie sprawę uzgodni, poczem ewentualnie zmienione w ten sposób projekty zostaną przesłane do Prezydjum Rady Ministrów celem uchwalenia i ostatecznego załatwienia dekretami Prezydenta Rzeczypospolitej. Komisja Kodyfikacyjna podobna uwzględniła szereg zmian, zaproponowanych pod jej adresem przez życie gospodarcze. Oba będące w mowie projekty w myśl nowej redakcji ukażą się drukiem lada dzień i będzie je można nabyć w Wydawnictwie Bibljoteki Prawniczej w Warszawie, ul. Hoża 37.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.